

การพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยกระบวนการมีส่วนร่วมของครู ผู้ปกครองและนักเรียน ในระดับปฐมวัยในจังหวัดร้อยเอ็ด

The Early Childhood Development by Teacher Participation Process Parents and Students in Early Childhood in Roi Et Province

Received: December 18, 2022

Revised: December 30, 2022

Accepted: January 9, 2023

สุกิมล บุญพอก*

Supimol Bunphok

ศักดิ์ศรี สืบสิงห์**

Saksri Suebsing

นิธินาถ อุดมสันต์**

Nithinard Udomsan

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาการส่งเสริมภาวะผู้นำสำหรับนักศึกษาปฐมวัยโดยใช้กระบวนการจิตตปัญญาศึกษา และการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน ในจังหวัดร้อยเอ็ด กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย และครูระดับปฐมวัย ในจังหวัดร้อยเอ็ดซึ่งได้มาจากวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงจำนวน 100 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ คู่มือการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือและโครงงาน และแบบทดสอบก่อนและหลังการจัดกิจกรรม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ร้อยละ และ t – test โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ผลการวิจัยพบว่า การส่งเสริมภาวะผู้นำสำหรับนักศึกษาปฐมวัย โดยใช้กระบวนการจิตตปัญญาศึกษาและการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน ในจังหวัดร้อยเอ็ดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งภายหลังการใช้กิจกรรมการส่งเสริมภาวะผู้นำสำหรับนักศึกษาปฐมวัย โดยใช้กระบวนการจิตตปัญญาศึกษาและการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน สำหรับนักศึกษาและครูระดับปฐมวัยในจังหวัดร้อยเอ็ดสูงกว่าก่อนการใช้จัดกิจกรรม

คำสำคัญ : การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้/ การส่งเสริมภาวะผู้นำสำหรับนักศึกษาปฐมวัย โดยใช้กระบวนการจิตตปัญญาศึกษา

* ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

Assistant Professor, Department of Early Childhood Education, Faculty of Education, Roi Et Rajabhat University, Thailand

** รองศาสตราจารย์ ดร. ประจำสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

Associate Professor Dr., Department of General Science, Faculty of Education, Roi Et Rajabhat University, Thailand

** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

Assistant Professor Department of Early Childhood Education, Faculty of Education, Roi Et Rajabhat University, Thailand

Corresponding Author E-mail Address: supi24child@gmail.com

Abstract

This research is objective. To develop leadership promotion for early childhood students using processes, mental health studies, and project-based learning management in Roi Et Province. In Roi Et Province, this is obtained by selecting a specific sample. Tools used in the study include a collaborative learning management guide and projects. and pre- and post-event quizzes. Statistics used to analyze the data include averages, standard deviations. And t – test using a statistically ready-made program to promote leadership for early childhood students using a project-based cognitive education and learning management process. In Roi Et province, there was a statistically significant difference of 0.05, which was followed by the use of leadership promotion activities for early childhood students. It uses cognitive education and project-based learning management for early childhood students and teachers. In Roi Et Province, it was higher than before the use of the event.

Keywords : The Model Development of Learning/ Promotion of Leadership for Early Childhood Students Using the Intellectual Education Process

บทนำ

ในปัจจุบันเป็นยุคที่มีความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นอย่างมาก ซึ่งเห็นได้จากมีอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศที่ช่วยอำนวยความสะดวก เช่น ไอแพด สมาร์ทโฟน แท็บเล็ต เป็นต้น ซึ่งช่วยให้การติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคลสะดวกขึ้น ผู้เรียนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารจำนวนมาก และสามารถสืบค้นข้อมูลได้ด้วยตนเองและสะดวกรวดเร็ว และได้ข้อมูลที่ทันสมัย ดังนั้นในการจัดการเรียนรู้ในปัจจุบันผู้สอนต้องเปลี่ยนบทบาทจากการเป็นผู้บอกความรู้ เป็นผู้โค้ชเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะเพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ได้แก่ ทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรมซึ่งประกอบด้วยความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม (Creativity and Innovation) การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหา (Critical Thinking and Problem Solving) การสื่อสารและความร่วมมือ (Communication and Collaboration) ทักษะสารสนเทศสื่อและเทคโนโลยี ประกอบด้วย ทักษะด้านสารสนเทศ (Information Literacy) ทักษะด้านสื่อ (Media Literacy) ทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Information, Communications and Technology Literacy) เป็นต้น วิจารณ์ พานิช (Panit, 2012: 17; Bellanca and Brandt, 2010)

ปฐมวัยเป็นวัยเริ่มต้นของชีวิตและการพัฒนาการในทุกด้าน เป็นช่วงวัยที่พัฒนาการทางด้านต่าง ๆ เป็นไปอย่างรวดเร็วที่สุดและเป็นฐานรากที่สำคัญสำหรับพัฒนาการในช่วงวัยต่อไป เด็กในวัยนี้จึงเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีความสำคัญอย่างยิ่งของประเทศ เด็กปฐมวัยที่ได้รับการดูแลอย่างเหมาะสมตามช่วงวัยจะสามารถเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดีมีคุณภาพและจะเป็นกำลังสำคัญของประเทศชาติต่อไปในอนาคต ดังคำกล่าวของศาสตราจารย์ ดร. เจมส์ เจ. เอกแมน นักเศรษฐศาสตร์รางวัลโนเบล ปี พ.ศ. 2542 ที่ว่า “การลงทุนพัฒนาเด็กปฐมวัยเป็นการลงทุนที่คุ้มค่าให้ผลตอบแทนแก่สังคมที่ดีที่สุดในระยะยาว” ดังนั้น การพัฒนาเด็กปฐมวัยจึงเป็นรากฐานที่มีผลต่อ

คุณภาพและประสิทธิภาพของคนตลอดชีวิตและเป็นการลงทุนที่คุ้มค่าที่สุด กล่าวคือ เด็ก เยาวชนและผู้ใหญ่ที่มีสุขภาพดีมีความสามารถเรียนรู้ ทำงานได้เก่งและเป็นพลเมืองดีที่จะนำสู่ความสำเร็จในสังคมที่ท้าทายในศตวรรษที่ 21 ต้องได้รับโอกาสการพัฒนาอย่างรอบด้านในช่วงปฐมวัย แต่คุณภาพของเด็กปฐมวัยยังเป็นจุดอ่อนที่เข้าขั้นวิกฤตของประเทศไทยที่จำเป็นต้องแก้ไขอย่างเร่งด่วน รัฐ และทุกภาคส่วน พ่อแม่ผู้ปกครอง ครอบครัว ชุมชน สังคม บุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข ครู/ผู้ดูแลเด็ก โรงเรียน องค์กรท้องถิ่นทุกระดับ บุคลากรพัฒนาสังคมทั้งภาครัฐเอกชน ภาคศาสนาและภาคธุรกิจ จึงต้องมีความรู้ความเข้าใจในความสำคัญของช่วงปฐมวัย ตระหนักในพันธกิจและลงมือช่วยกันทำให้เด็กปฐมวัยมีโอกาสนพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพในภาวะแวดล้อมที่ปลอดภัย สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (Ministry of Education Office of the Secretariat of the Education Council Secretariat, 2019)

การศึกษาในยุคปัจจุบันต้องเตรียมเยาวชนให้มีทักษะสำหรับการออกไปดำรงชีวิตในโลกแห่งศตวรรษที่ 21 ที่เปลี่ยนไปจากศตวรรษที่ 20 เด็กและเยาวชนควรมีทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม รวมถึงทักษะชีวิตและอาชีพ และทักษะด้านสารสนเทศสื่อและเทคโนโลยี และการบริหารจัดการด้านการศึกษาแบบใหม่ การเล่นเกมเชิงวัฒนธรรมจังหวัดร้อยเอ็ด มีความสัมพันธ์และสอดคล้องกับกิจกรรมการเล่นของเด็กปฐมวัย เช่น การอ่านนิทาน เรื่องเล่าในแต่ละชุมชน และการแสดงบทบาทสมมติ การเขียนภาพเล่าเรื่องราวต่าง ๆ จากสี่ธรรมชาติ ทักษะทางคณิตศาสตร์ฝึกการทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ เช่น การสานพัด สานกระติบข้าวเหนียวจากการฝึกกลดลวดลายที่ง่าย ๆ ขึ้นพื้นฐานสำหรับเด็กปฐมวัย ผ่านกระบวนการคิดวิเคราะห์และสังเคราะห์ ด้วยความสุขสนุกสนานเด็กเกิดความรัก และห่วงแหนในวัฒนธรรมท้องถิ่น เป็นต้น นักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยครูเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ตามที่เป้าหมายของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ด้วยหลักการของ “All for Education” ซึ่งหมายถึงสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ที่เคยมีผู้เกี่ยวข้องอยู่ในวงแคบ ๆ ระหว่างครู นักเรียน ผู้ปกครอง แนวทางการปฏิรูปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติได้วางเงื่อนไขให้องค์กรชุมชน องค์กรต่าง ๆ ได้มีส่วนร่วมใน การจัดการศึกษา เพื่อให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามากขึ้น กระทรวงศึกษาธิการ (Ministry of Education, 2010) ซึ่งมีความสอดคล้องกับเรื่องของการมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กร เอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น นั่นก็หมายความว่า ทุกภาคส่วนควร ออกมามีส่วนช่วยเหลือกันในการร่วมมือกัน เพื่อสนับสนุน ส่งเสริมพัฒนาการศึกษาของไทยให้เป็นไปในทางที่ดี โดยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนมิใช่เพียงสถาบันการศึกษา หรือโรงเรียนเท่านั้น เพราะการมีส่วนร่วมจากหลาย ๆ ฝ่ายนั้น ผู้ที่มีส่วนร่วมจะเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของ มีความภาคภูมิใจ ซึ่งเป็นผลทางจิตวิทยาที่จะช่วยให้เพิ่มพลัง การสนับสนุนดำเนินงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ตรงเป้าหมาย และเกิดผลดีต่อไป ธงชัย เส็งศรี (Sengsri, 2013) เด็กจะมีพัฒนาการที่ดีนั้น ต้องเริ่มที่ตัวเด็ก การส่งเสริมสุขอนามัยในเด็กปฐมวัย เป็นปัจจัยที่จำเป็นควบคู่ไปพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็ก ผู้ปกครอง รวมถึงผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต้องสนใจในสุขภาพอนามัยของเด็กอย่างสม่ำเสมอ เพื่อการส่งเสริมพัฒนาการที่ดี ดังนั้น สุขภาพอนามัยของ เด็กปฐมวัยจึงมีความสำคัญ เพราะมีผลโดยตรงต่อพัฒนาการ หากเด็กได้รับการดูแลสุขภาพอนามัยที่ไม่ดี มีอาการ เจ็บป่วยจากโรคภัย หรือจากอุบัติเหตุก็อาจทำให้การเจริญเติบโตและพัฒนาการหยุดชะงัก และส่งผลกระทบต่อ พัฒนาการทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาของเด็กอีกด้วย

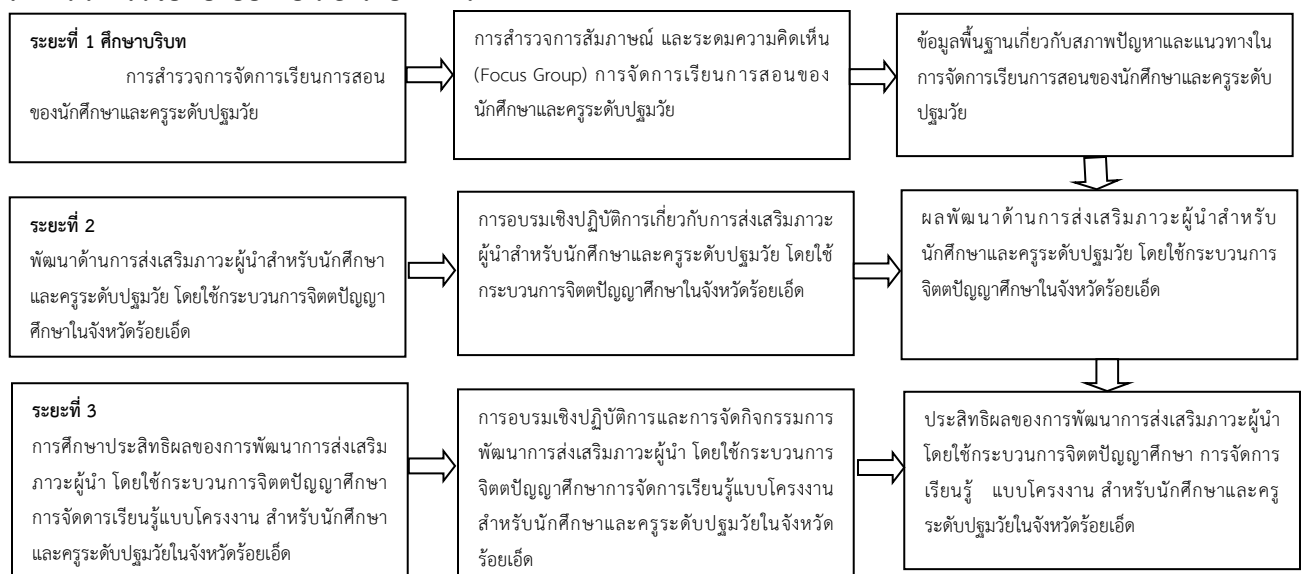
ดังนั้น การจัดการเรียนรู้และการพัฒนาที่ยั่งยืนจะเกิดขึ้นได้ในสังคมไทยทุกภาคส่วนของสังคม ควรผนึกกำลังร่วมกันในการขับเคลื่อนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงบนพื้นฐานของทุนทรัพยากรที่มีอยู่ ทั้งนี้จำเป็นต้องสร้างจิตสำนึกใหม่ของคนในสังคมให้มุ่งผลประโยชน์ส่วนรวม และปรับวิธีคิด ทักษะคติในการดำเนินชีวิตใหม่ ที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยลง ขณะเดียวกันต้องประสานเชื่อมโยงบทบาทภาครัฐ ท้องถิ่นและชุมชนให้มีส่วนร่วมทำงานด้วยกันได้ เพื่อสร้างกระบวนการเรียนรู้ให้เกิดการพัฒนาและเพิ่มมูลค่าของ ทรัพยากรในท้องถิ่น นอกจากนี้ยังจำเป็นต้องพัฒนาดัชนีชี้วัดเพื่อสามารถสะท้อนผลการพัฒนาที่ยั่งยืนทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับประเทศสืบไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาการส่งเสริมภาวะผู้นำสำหรับนักศึกษาปฐมวัยโดยใช้กระบวนการจิตตปัญญาศึกษา และการจัดการเรียนรู้แบบโครงการในจังหวัดร้อยเอ็ด ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบพัฒนาการส่งเสริมภาวะผู้นำสำหรับนักศึกษาปฐมวัยโดยใช้กระบวนการจิตตปัญญาศึกษา และการจัดการเรียนรู้แบบโครงการในจังหวัดร้อยเอ็ด

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยกระบวนการมีส่วนร่วมของครู ผู้ปกครองและนักเรียนในระดับปฐมวัย ในจังหวัดร้อยเอ็ด เป็นการวิจัยเชิงกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental Research) ที่ใช้กระบวนการวิจัยเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาการด้านการมีส่วนร่วมของนักเรียน ขั้นตอนการดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ภาพประกอบที่ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร เป็นนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย และครูระดับปฐมวัย ในจังหวัดร้อยเอ็ด ปีการศึกษา 2564 จำนวน 4,876 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย และครูระดับปฐมวัย ในจังหวัดร้อยเอ็ดซึ่งได้มาจากวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 100 คน นักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ชั้นปีที่ 3 จำนวน 50 คน ซึ่งเป็นห้องที่ทำการจัดการเรียนการสอน ครูระดับปฐมวัยโดยการจับฉลากเป็นรายโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1, 2 และ 3 จำนวน 5 โรงเรียน โรงเรียนละ 10 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ มี 3 ชนิด ประกอบด้วย

2.1 คู่มือการส่งเสริมภาวะผู้นำ โดยใช้กระบวนการจิตตปัญญาศึกษา การจัดการเรียนรู้แบบโครงงานแบบมีส่วนร่วม

2.2 แบบทดสอบก่อนฝึกและหลังฝึกอบรมจากการส่งเสริมภาวะผู้นำ โดยใช้กระบวนการจิตตปัญญาศึกษา จำนวน 20 ข้อ

2.3 แบบทดสอบก่อนฝึกและหลังฝึกอบรมจากการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานแบบมีส่วนร่วม จำนวน 30 ข้อ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้ามีลำดับขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. การสร้างคู่มือการส่งเสริมภาวะผู้นำ โดยใช้กระบวนการจิตตปัญญาศึกษาการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานแบบมีส่วนร่วม สำหรับนักศึกษาและครูระดับปฐมวัย และแบบทดสอบการส่งเสริมภาวะผู้นำ โดยใช้กระบวนการจิตตปัญญาศึกษา การจัดการเรียนรู้แบบโครงงานแบบมีส่วนร่วม โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1.1 ผู้ศึกษาได้สร้างชุดฝึกขึ้น โดยยึดหลักการ สาระสำคัญ เนื้อหา และจุดประสงค์การเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) รวมทั้งเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ระดับปฐมวัย

1.2 วิเคราะห์หลักสูตร เนื้อหา และจุดประสงค์การเรียนรู้เกี่ยวกับเนื้อหาการส่งเสริมภาวะผู้นำ โดยใช้กระบวนการจิตตปัญญาศึกษา การจัดการเรียนรู้แบบโครงงานแบบมีส่วนร่วม สำหรับครูระดับปฐมวัย

1.3 สร้างคู่มือการส่งเสริมภาวะผู้นำ โดยใช้กระบวนการจิตตปัญญาศึกษา การจัดการเรียนรู้แบบโครงงานแบบมีส่วนร่วม สำหรับนักศึกษาและครูระดับปฐมวัย โดยให้ครอบคลุมเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้การส่งเสริมภาวะผู้นำ โดยใช้กระบวนการจิตตปัญญาศึกษา การจัดการเรียนรู้แบบโครงงานแบบมีส่วนร่วม

1.4 นำคู่มือการส่งเสริมภาวะผู้นำ โดยใช้กระบวนการจิตตปัญญาศึกษา การจัดการเรียนรู้แบบโครงงานแบบมีส่วนร่วมที่สร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ แล้วนำมาปรับปรุงตาม

1.5 นำคู่มือการส่งเสริมภาวะผู้นำ โดยใช้กระบวนการจิตตปัญญาศึกษา การจัดการเรียนรู้แบบโครงงานแบบมีส่วนร่วมที่สร้างเสร็จแล้ว ตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสม สอดคล้อง และครอบคลุมเนื้อหาทุกขั้นตอน

1.6 พิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อเตรียมนำคู่มือการส่งเสริมภาวะผู้นำ โดยใช้กระบวนการจิตตปัญญาศึกษา การจัดการเรียนรู้แบบโครงงานแบบมีส่วนร่วมไปใช้ระหว่างฝึกอบรม

2. การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการใช้ชุดฝึกอบรมการส่งเสริมภาวะผู้นำ โดยใช้กระบวนการจิตตปัญญาศึกษา ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นและหาคุณภาพของแบบทดสอบตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

2.1 ศึกษาทฤษฎี และวิธีการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ และเทคนิคการเขียนข้อสอบ ตลอดจนศึกษาการสร้างแบบทดสอบแบบอิงเกณฑ์ของ บุญชม ศรีสะอาด (Srisaart, 2017: 56 - 93)

2.2 วิเคราะห์หลักสูตร เนื้อหา และจุดประสงค์การเรียนรู้ในรายวิชาระดับปฐมวัย

2.3 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ ในระดับปฐมวัยเกี่ยวกับการส่งเสริมภาวะผู้นำ โดยใช้กระบวนการจิตตปัญญาศึกษา ซึ่งเป็นแบบทดสอบแบบปรนัยแบบเลือกตอบ จำนวน 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ ให้ครอบคลุมเนื้อหาและจุดประสงค์

2.4 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้กระบวนการจิตตปัญญาศึกษาที่สร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และความเหมาะสมของภาษาที่ใช้แล้วนำมาปรับปรุงตาม

2.5 นำแบบทดสอบที่ได้รับการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว นำไปทดลองใช้กับครูระดับปฐมวัย ในจังหวัดร้อยเอ็ดที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 20 คน

2.6 นำผลที่ได้มาทำการวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย โดยใช้สูตร P ได้ค่า P ตั้งแต่ 0.20 ถึง 0.80 ซึ่งถือว่ามีความยากง่ายเหมาะสม และหาค่าอำนาจจำแนก (r) รายข้อซึ่งค่าอำนาจจำแนกที่ถือว่าอยู่ในเกณฑ์ใช้ได้คือ มีค่าตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป

2.7 นำแบบทดสอบที่มีคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดทั้ง 20 ข้อ มาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบทั้งฉบับ โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ตามวิธีของครอนบัค (Cronbach) ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (Saiyot and Saiyot, 2010: 170 - 171) ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบมีค่าเท่ากับ 0.89

2.8 จัดพิมพ์ข้อสอบที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้ว ใช้เป็นข้อสอบฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้ในการทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3. การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการใช้ชุดฝึกอบรมการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานแบบมีส่วนร่วม ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นและหาคุณภาพของแบบทดสอบตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

3.1 ศึกษาทฤษฎี และวิธีการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ และเทคนิคการเขียนข้อสอบ ตลอดจนศึกษาการสร้างแบบทดสอบแบบอิงเกณฑ์ของ บุญชม ศรีสะอาด (Srisaart, 2017: 56 - 93)

3.2 วิเคราะห์หลักสูตร เนื้อหา และจุดประสงค์การเรียนรู้ในรายวิชาระดับปฐมวัย

3.3 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ในระดับปฐมวัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบโครงการแบบมีส่วนร่วม ซึ่งเป็นแบบทดสอบแบบปรนัยแบบเลือกตอบ จำนวน 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ให้ครอบคลุมเนื้อหาและจุดประสงค์

3.4 นำแบบทดสอบวัดผลการจัดการเรียนรู้แบบโครงการแบบมีส่วนร่วมที่สร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และความเหมาะสมของภาษาที่ใช้แล้วนำมาปรับปรุงตาม

3.5 นำแบบทดสอบที่ได้รับการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว นำไปทดลองใช้กับครูระดับปฐมวัย ในจังหวัดร้อยเอ็ดที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 20 คน

3.6 นำผลที่ได้มาทำการวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย โดยใช้สูตร P ได้ค่า P ตั้งแต่ 0.20 ถึง 0.80 ซึ่งถือว่ามีความยากง่ายเหมาะสม และหาค่าอำนาจจำแนก (r) รายข้อซึ่งค่าอำนาจจำแนกที่ถือว่าอยู่ในเกณฑ์ใช้ได้คือ มีค่าตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป

3.7 นำแบบทดสอบที่มีคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดทั้ง 30 ข้อ มาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบทั้งฉบับ โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ตามวิธีของครอนบัค (Cronbach) ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (Saiyot and Saiyot, 2010: 170 – 171) ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบมีค่าเท่ากับ 0.91

3.8 จัดพิมพ์ข้อสอบที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้ว ใช้เป็นข้อสอบฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้ในการทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental Research) ผู้ศึกษาได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ระยะเวลาในการใช้ชุดฝึก ดำเนินการในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 ระหว่างวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2564 ถึงวันที่ 31 พฤษภาคม 2564 โดยไม่รวมเวลาทดสอบก่อนและหลังการใช้ชุดฝึกอบรมสำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ปฐมวัย และครูระดับปฐมวัยในจังหวัดร้อยเอ็ด

2. ทดสอบก่อนเรียน (Pre - Test) โดยทำการทดสอบก่อนการใช้ชุดฝึก จำนวนข้อสอบ 30 ข้อ เวลา 1 ชั่วโมง สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ปฐมวัย และครูระดับปฐมวัยในจังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 100 คน แล้วตรวจบันทึกคะแนนไว้เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

3. ดำเนินการเรียนตามชุดฝึกที่สร้างขึ้น สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ปฐมวัย และครูระดับปฐมวัยในจังหวัดร้อยเอ็ดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 คน โดยในแต่ละครั้งจะมีคู่มือการส่งเสริมภาวะผู้นำโดยกระบวนการจิตตปัญญาศึกษา การจัดการเรียนรู้แบบโครงการแบบมีส่วนร่วม และแบบทดสอบก่อนฝึกและหลังฝึกอบรมสำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ปฐมวัย และครูระดับปฐมวัยในจังหวัดร้อยเอ็ด แล้วตรวจให้คะแนนบันทึกไว้เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

4. เมื่อทำการฝึกอบรมครบแล้ว นำแบบทดสอบชุดเดียวกันกับที่ทำการทดสอบก่อนฝึกมาทดสอบภายหลังการใช้ชุดฝึกอบรม (Post - Test) สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ปฐมวัย และครูระดับปฐมวัยในจังหวัดร้อยเอ็ด และตรวจให้คะแนนเพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการทดลองใช้คู่มือการส่งเสริมภาวะผู้นำ โดยใช้กระบวนการจิตตปัญญาศึกษา การจัดการเรียนรู้แบบโครงงานแบบมีส่วนร่วม สำหรับนักศึกษาและครูระดับปฐมวัยในจังหวัดร้อยเอ็ด ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. นำคะแนนที่ได้จากการทดสอบก่อนฝึก (Pre - Test) และหลังฝึก (Post - Test) มาทำการเปรียบเทียบ โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และ T - Test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. วิเคราะห์ประสิทธิภาพของคู่มือการส่งเสริมภาวะผู้นำ โดยใช้กระบวนการจิตตปัญญาศึกษา การจัดการเรียนรู้แบบโครงงานแบบมีส่วนร่วม ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และร้อยละ (Percent)

3. วิเคราะห์ความพึงพอใจของครูระดับปฐมวัยในจังหวัดร้อยเอ็ดที่มีต่อคู่มือการส่งเสริมภาวะผู้นำ โดยใช้กระบวนการจิตตปัญญาศึกษา การจัดการเรียนรู้แบบโครงงานแบบมีส่วนร่วม โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยกำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ย กำหนดขอบเขตของค่าเฉลี่ย ดังนี้ บุญชม ศรีสะอาด (Srisaart, 2017: 100)

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00	หมายถึง	มีความพึงพอใจมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50	หมายถึง	มีความพึงพอใจมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50	หมายถึง	มีความพึงพอใจปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50	หมายถึง	มีความพึงพอใจน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50	หมายถึง	มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ สถิติพื้นฐาน และการหาค่า T - test

ผลการวิจัย

1. การพัฒนาที่มีการส่งเสริมภาวะผู้นำสำหรับนักศึกษาศาสตร์ปฐมวัย โดยใช้กระบวนการจิตตปัญญาศึกษาในจังหวัดร้อยเอ็ด ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80 ดังแสดงในตารางที่ 1 – 4

ตารางที่ 1 ประสิทธิภาพของกิจกรรมการส่งเสริมภาวะผู้นำสำหรับนักศึกษาปฐมวัยและครูระดับปฐมวัย โดยใช้กระบวนการจิตตปัญญาศึกษา ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80

รายการ	จำนวน ครู	คะแนน เต็มเฉลี่ย	$\bar{X}$	ร้อยละ
คะแนนจากกิจกรรมการส่งเสริมภาวะผู้นำสำหรับ นักศึกษาและครูระดับปฐมวัย แต่ละกิจกรรม	100	10	8.91	89.10
การทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังการส่งเสริมภาวะผู้นำ สำหรับนักศึกษาและครูระดับปฐมวัย	100	20	18.18	90.90

จากตารางที่ 1 พบว่า ประสิทธิภาพของกิจกรรมกิจกรรมการส่งเสริมภาวะผู้นำสำหรับนักศึกษาปฐมวัย และครูระดับปฐมวัย โดยใช้กระบวนการจิตตปัญญาศึกษา ในจังหวัดร้อยเอ็ด ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 93.40/90.90 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย และร้อยละของการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียนจากการใช้กิจกรรมการส่งเสริมภาวะผู้นำโดยใช้กระบวนการจิตตปัญญาศึกษาในจังหวัดร้อยเอ็ดแต่ละกิจกรรม

กิจกรรมที่	คะแนนก่อนฝึก		คะแนนหลังฝึก	
	คะแนนเฉลี่ย (10 คะแนน)	คิดเป็นร้อยละ	คะแนนเฉลี่ย (10 คะแนน)	คิดเป็นร้อยละ
1. กิจกรรมความร่วมมือระหว่างครูกับผู้ปกครอง	4.43	44.30	8.79	87.90
2. กิจกรรมสายใยสัมพันธ์นิทานสำหรับเด็ก	4.29	42.90	8.71	87.10
3. กิจกรรมการสื่อสาร ทันเวลา	4.50	45.00	8.97	89.70
4. กิจกรรมเชื่อมสัมพันธ์ครูกับผู้ปกครอง	4.60	46.00	9.04	90.40
5. กิจกรรมเครือข่ายความร่วมมือ	4.36	43.60	9.08	90.80
รวมเฉลี่ย	4.44	40.40	8.91	89.10

จากตารางที่ 2 พบว่า คะแนนการทดสอบก่อนและหลังการใช้กิจกรรมการเรียนรู้ภาวะผู้นำโดยใช้กระบวนการจิตตปัญญาศึกษาในจังหวัดร้อยเอ็ด ก่อนฝึกได้คะแนนรวมเฉลี่ย 4.44 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 40.40 หลังฝึกได้คะแนนรวมเฉลี่ย 8.91 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 89.10

ตารางที่ 3 ประสิทธิภาพของกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานแบบมีส่วนร่วมสำหรับนักศึกษาปฐมวัยและ
ครูระดับปฐมวัย ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80

รายการ	จำนวน ครู	คะแนน เต็มเฉลี่ย	$\bar{X}$	ร้อยละ
คะแนนจากกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน ผู้นำสำหรับนักศึกษาและครูระดับปฐมวัย แต่ละ กิจกรรม	100	10	8.87	88.70
การทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังการส่งเสริมภาวะผู้นำ สำหรับนักศึกษาและครูระดับปฐมวัย	100	30	26.76	89.20

จากตารางที่ 3 พบว่า ประสิทธิภาพของกิจกรรมกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานแบบมีส่วนร่วม
สำหรับนักศึกษาปฐมวัยและครูระดับปฐมวัย ในจังหวัดร้อยเอ็ด ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 88.70/89.20
ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย และร้อยละของการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียนจากการใช้กิจกรรมกิจกรรม
การจัดการเรียนรู้แบบโครงงานแบบมีส่วนร่วมแต่ละกิจกรรม

กิจกรรมที่	คะแนนก่อนฝึก		คะแนนหลังฝึก	
	คะแนนเฉลี่ย (10 คะแนน)	คิดเป็นร้อยละ	คะแนนเฉลี่ย (10 คะแนน)	คิดเป็นร้อยละ
1. กิจกรรมการสังเกต	4.80	48.00	8.96	89.60
2. กิจกรรมการจำแนก การวัด และ การนำเสนอข้อมูล	4.50	45.00	8.70	87.00
3. กิจกรรมการทำโครงงานกันเถอะ	4.46	44.60	8.71	87.10
4. กิจกรรมการทดลองสำหรับเด็ก	4.56	45.60	8.88	88.80
5. กิจกรรมการสรุปข้อมูลจากโครงงาน	4.67	46.70	9.08	90.80
รวมเฉลี่ย	4.60	46.00	8.87	88.70

จากตารางที่ 4 พบว่า 1. คะแนนการทดสอบก่อนและหลังการใช้กิจกรรมการจัดการเรียนรู้
แบบโครงงานแบบมีส่วนร่วม สำหรับนักศึกษาและครูระดับปฐมวัย ในจังหวัดร้อยเอ็ด ก่อนฝึกได้คะแนนรวมเฉลี่ย
4.60 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 46.00 หลังฝึกได้คะแนนรวมเฉลี่ย 8.87 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 88.70

2. เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนจากผลการทดสอบก่อนและหลังการใช้กิจกรรมการส่งเสริมภาวะผู้นำโดยใช้กระบวนการจิตตปัญญาศึกษา และการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานแบบมีส่วนร่วมสำหรับนักศึกษาและครูระดับปฐมวัยในจังหวัดร้อยเอ็ด ดังตารางที่ 5 – 6

ตารางที่ 5 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนจากผลการทดสอบก่อนและหลังการใช้กิจกรรมการส่งเสริมภาวะผู้นำโดยใช้กระบวนการจิตตปัญญาศึกษาในจังหวัดร้อยเอ็ด

แบบประเมิน	จำนวนครู (คน)	$\bar{X}$	S.D.	t
ก่อนเรียน	100	8.89	0.85	
หลังเรียน	100	18.18	0.61	108.491*

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 5 พบว่า ผลการเปรียบเทียบคะแนนการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังการใช้กิจกรรมการส่งเสริมภาวะผู้นำสำหรับนักศึกษาปฐมวัย โดยใช้กระบวนการจิตตปัญญาศึกษาในจังหวัดร้อยเอ็ด มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีคะแนนเฉลี่ยหลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการจัดการเรียนรู้โดยใช้การจัดการกิจกรรมการส่งเสริมภาวะผู้นำสำหรับนักศึกษาปฐมวัย โดยใช้กระบวนการจิตตปัญญาศึกษา

ตารางที่ 6 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนจากผลการทดสอบก่อนและหลังการใช้กิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานแบบมีส่วนร่วม

แบบประเมิน	จำนวนครู (คน)	$\bar{X}$	S.D.	t
ก่อนเรียน	100	18.47	0.70	
หลังเรียน	100	26.76	1.06	62.426*

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 6 พบว่า ผลการเปรียบเทียบคะแนนการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังการใช้กิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานแบบมีส่วนร่วม สำหรับนักศึกษาและครูระดับปฐมวัย ในจังหวัดร้อยเอ็ด มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีคะแนนเฉลี่ยหลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการจัดการเรียนรู้โดยใช้การจัดการกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานแบบมีส่วนร่วม

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยการพัฒนารูปแบบการส่งเสริมภาวะผู้นำสำหรับนักศึกษาปฐมวัย โดยใช้กระบวนการจิตตปัญญาศึกษาในจังหวัดร้อยเอ็ด ผู้วิจัยได้นำประเด็นที่พบมาอภิปรายผล ดังนี้

1. การพัฒนาที่มีการส่งเสริมภาวะผู้นำสำหรับนักศึกษาปฐมวัย โดยใช้กระบวนการจิตตปัญญาศึกษาในจังหวัดร้อยเอ็ด ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80 พบว่า การพัฒนาการจัดการเรียนรู้สำหรับนักศึกษา

สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย มีประสิทธิภาพของกิจกรรมการส่งเสริมภาวะผู้นำสำหรับนักศึกษาปฐมวัย โดยใช้กระบวนการจิตตปัญญาศึกษาในจังหวัดร้อยเอ็ด ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 89.10/90.90 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80 การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเขตพื้นที่จังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ผลการวิจัยพบว่า การจัดการเรียนรู้ทางด้านร่างกาย ครูใช้สื่อเพื่อวัตถุประสงค์ในการเคลื่อนไหวและการทรงตัวโดยใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่ ร้อยละ 88.97 การจัดการเรียนรู้ด้านอารมณ์และจิตใจ ครูใช้สื่อเพื่อวัตถุประสงค์ให้เด็กรู้จักควบคุมอารมณ์ตนเอง ร้อยละ 85 การจัดการเรียนรู้ด้านสังคม ครูใช้สื่อเพื่อวัตถุประสงค์เพื่อให้เด็กได้มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนในห้อง ร้อยละ 90.49 และการจัดการเรียนรู้ด้านสติปัญญา ครูมีหลักเกณฑ์ในการใช้สื่อให้สอดคล้องกับหน่วยการเรียนรู้ ร้อยละ 79.85

2. ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนจากผลการทดสอบก่อนและหลังการใช้กิจกรรมการส่งเสริมภาวะผู้นำโดยใช้กระบวนการจิตตปัญญาศึกษา และการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานแบบมีส่วนร่วมสำหรับนักศึกษาและครูระดับปฐมวัยในจังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ผลการเปรียบเทียบคะแนนการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังการใช้กิจกรรมการส่งเสริมภาวะผู้นำสำหรับนักศึกษาปฐมวัย โดยใช้กระบวนการจิตตปัญญาศึกษาและการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานแบบมีส่วนร่วม สำหรับนักศึกษาและครูระดับปฐมวัย ในจังหวัดร้อยเอ็ด มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีคะแนนเฉลี่ยหลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการจัดการเรียนรู้โดยใช้การส่งเสริมภาวะผู้นำสำหรับนักศึกษาปฐมวัย โดยใช้กระบวนการจิตตปัญญาศึกษาและการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานแบบมีส่วนร่วม สอดคล้องกับงานวิจัยของสุกมล หงษ์วีไล (Hongwilai, 2016) การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาล ตำบลสระบัว อำเภอกบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลสระบัว อำเภอกบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี จำแนกตามเพศ และสถานภาพของชุมชน 1) การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลสระบัว อำเภอกบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี จำแนกตามเพศ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 2) การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลสระบัว อำเภอกบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี จำแนกตามสถานภาพ โดยรวมและรายด้านพบว่าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับงานวิจัยของกรัณย์พล วิวรรณมงคล (Wiwanmongkol, 2017) รูปแบบการพัฒนาครูโดยใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมความสามารถจัดการเรียนรู้ตามแนวสะเต็มศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ครูมีความรู้ความเข้าใจหลังการพัฒนาสูงกว่าก่อนการพัฒนา มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ตามแนวสะเต็มศึกษาสำหรับครูอยู่ในระดับดี ความคิดเห็นของครูต่อการใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมความสามารถจัดการเรียนรู้ตามแนวสะเต็มศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการทำวิจัย

1. ครูควรได้รับการอบรมเพิ่มพูนความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายสำหรับนักศึกษาและครูระดับปฐมวัย ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ
2. กิจกรรมการเรียนรู้เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนค้นคว้าหาความรู้ได้ด้วยตนเอง นักศึกษาและครูผู้สอนควรให้ผู้เรียนศึกษาและหาความรู้ตามสื่อต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างเต็มที่

3. ควรใช้สื่อการจัดการเรียนรู้หรือกิจกรรมที่มีความหลากหลายรูปแบบ ซึ่งสามารถที่จะเกิดความคงทน แข็งแรง ถาวรรวมทั้งสื่อของจริง และมีจำนวนที่เพียงพอต่อความต้องการ เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการทำการวิจัยในการพัฒนาศักยภาพของครูด้านการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการทางจิตตปัญญาศึกษาและการใช้โครงงานเป็นฐาน ในสถานศึกษาทุกระดับชั้น โดยการมีส่วนร่วมของสถานศึกษาและชุมชน

References

- Bellanca, J. and Brandt, R. (2010). **21st Century Skills**. [Online]. Retrieved August 10, 2009, From w.p21.org/index.php?option=com_content&task=view&id=254&Itemid=120.
- Ministry of Education Education Council Secretariat. (2019). **National Early Childhood Education Standards 2019**. Bangkok: Graphic Pepper. (in Thai)
- Hongwilai, S. (2016). **Community Participation in Educational Management of Child Development Center, Sra Bua Municipality Kabin Buri District Prachin Buri Province**. Master of Education Thesis Program in Educational Administration Faculty of Education Burapha University. (in Thai)
- Ministry of Education. (2010). **National Education Act B.E.2542 (1999) and Amendments (Second National Education Act B.E. 2545 (2002))**. Bangkok: Organizational Printing Shipping and Packing (ECD). (in Thai)
- Ministry of Education. (2017). **Curriculum for Early Childhood Education**. Bangkok: Teachersapaprinting House. Ladprao. (in Thai)
- Panit, W. (2012). **Ways of Creating Learning for Students in the 21st Century**. Bangkok: Sodsri - Saritwong Foundation. (in Thai)
- Sengsri, T. (2013). "Participatory Development of Activity Project Sets for Undergraduate Teacher Students in Education Program". **Journal of Education Naresuan University** 15(4): 129-141. (in Thai)
- Srisaard, B. (2017). **Preliminary Research**. 10th edition. Bangkok: Suweeriyasan. (in Thai)
- Saiyod, L. and Saiyod, A. (2010). **Educational Research Techniques**. 11th edition. Bangkok: Suwiriyasan. (in Thai)
- Wiwatmongkol, K. (2017). "Teacher Development Model using Professional Learning Community Process to Promote Ability to Manage Learning According to STEM Education at the Basic Education Level". **VeridianE – Journal** 11(3): 92-114.